

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 26. — ŠTEV. 26.

NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 31, 1934. — SREDA, 31. JANUARJA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

SOVJETSKA VLADA NE ZAUPA KANCLERJU HITLERJU

**AVSTRIJSKA KMETSKA STRANKA
PRIREDILA VELIKE OVACIJE, KER JE
DOLLFUSS NAPOVEDAL BOJ NAZIJU**

Poljsko-nemška pogodba ne ugaja sovjetski vladi. Če je Nemčija priznala mejo, pomenja to bodisi kapitulacijo Hitlerjeve zunanje politike ali pa političen manevar. — Po zatrdilu Dollfussa je bila Avstrija zadnje dni na razpotju. — Stotisoč kmetov je za Dollfussom.

MOSKVA, Rusija, 30. januarja. — Sovjetsko časopisje mnogo razpravlja o poljsko-nemški nenapadni pogodbi. "Pravda" pričinja svoj uvodni članek z besedami:

"Sovjetska Unija z veseljem pozdravlja vsako pogodbo, ki zmanjša vojno nevarnost v splošnem in posebno v vzhodni Evropi. Toda poljsko-nemška pogodba, dviga veliko število vprašanj."

"Pravda" pravi, da niti vsebina, niti cilj pogodbe ni popolnoma jasen in je bil bila pogodba sprejeta z različnim mnenjem. In "Pravda" vprašuje dalje:

"Ali to pomeni, da je Poljska pripravljena pogajati se z Nemčijo? Ali to pomeni, da je Poljska pripravljena pogajati se z Nemčijo? Ali to pomeni, da je Poljska pripravljena pogajati se z Nemčijo?"

"Ako je Nemčija priznala mejo, pomeni to ali popolno kapitulacijo v zunanji politiki Hitlerjeve vlade, ali pa kak velik političen manevar. V prvem slučaju pa je potrebno vprašati, kakšno odškodnino v zameno je dobila Nemčija."

"Pravda" pravi dalje, da ta pogodba ni prav nič zadovoljila Francije, vsled česar je mogoče, da bo Poljska osamljena in bo Nemčija mogla politično prisiliti Poljsko, da privoli v premembo meje. — "Pravda" smatra pogodbo bolj za manevar kot pa za kapitulacijo.

V tem smislu pišejo tudi "Izvestja" in se bolj določno:

"Poljska upa z svojo neodvisno pogodbo z Nemčijo povečati svojo težo v francosko-poljski zvezi, toda bo mogoče dosegla ravno nasprotno, t. j., da bo poslabšala francosko-poljske odnose in bo ostala osamljena obraz v obraz z fašistovsko Nemčijo. — Ali bo v tem slučaju zadostovala nenapadna pogodba kot podlaga za mirne odnose med obema deželama? Ali ne bodo tedaj prišla na površje vprašanja glede meje in o drugih zadevah med Poljsko in Nemčijo? In kadar pride to, ne bo več na diplomatičnem polju."

S tem "Izvestja" jasno povedo, da v tej pogodbi ni nemška kapitulacija, temveč političen manevar.

DUNAJ, Avstrija, 30. januarja. — Avstrijska kmetjska zveza je sprejela na svoji seji, na kateri je bil kancler dr. Engelbert Dollfuss zopet izvoljen za njenega predsednika, ostro resolucijo proti nazizem.

Seja je sklenila v petek prirediti na Dunaju v prilog kanclerja Dollfussa veliko demonstracijo po Ringu.

"Železna roka kmetov bo dala odgovor na nazizsko barbarstvo," pravi resolucija med drugim. "Politika bomb in laži je v nasprotju z nemško narodno častjo, pa če jo tudi vodijo rujavci zločinci v Nemčiji."

"Pozivamo vse avstrijske kmete, da se zberejo v petek, da pokažejo Avstriji in tujim deželam, da so kinetje napredni. Sto tisoč kmetov stoji za Dollfussom v boju proti sovražnikom Avstrije. In to je vprašanje življenja in smrti."

Dr. Dollfuss, ki je bil navzoč pri seji, je odgovoril, da hoče javno povedati, da je položaj zelo resen. Rekel je, da je bila Avstrija zadnje dni na razpotju. Izjavil je, da je bil vedno pripravljen prezreti manj važne zadeve, da bi mogel obnoviti mirne odnose

"Edino le višje plače lahko premagajo krizo"

PIJAČA V BELI HIŠI

V predsednikovem domu bodo gostom servirali ameriško vino. — Predsednik Harding se ni branil dobre kaplje.

Washington, D. C., 30. jan. — Soproga predsednika Roosevelta je naznanila, da bodo prihodnji meseci, ko bo v distriktu Columbia dovoljeno piti opojne pijače, pri pojedinah pili tudi vino in največ ameriško vino.

Mrs. Roosevelt je rekla: — 15. februarja bo v distriktu Columbia postavno dovoljeno piti vino. V Beli hiši ne bo žganja, temveč samo vino in največ ameriška vina.

Vinske kozarce, ki so bili ves čas prohibicije spravljani v kleti, so pomili in so pripravljeni, da služijo svojemu namenu.

V prejšnjih časih so bili pred vsakega gosta postavljeni štirje kozarci za štiri različne vrste vin. Likarje in žganje pa so pri pozneje.

V času prohibicije pri obedih v Beli hiši niso oficijelno pili opojnih pijač. Toda, kot piše Mrs. Alice Longworth, žena prejšnjega speakerja Nicholas Longworth in hči predsednika Theodorja Roosevelta v svojih "Spominih", so po obedih pili likerje "upstairs" (zgoraj), tistim v času, ko je bil Harding predsednik. Predsednik Harding je po njenem zagotovitvi rad pil žganje s svojimi prijatelji.

Soproga sedanjega predsednika Franklina Roosevelta ne pije opojnih pijač, toda gostje jih bodo pri njeni mizi imeli navzlic temu vedno na razpolago.

POTRES NA ZAPADU

San Francisco, Cal., 30. jan. — Po raznih krajih Zapada so občutiti danes prebivalci močne potresne sunki. Sizmograf na univerzi Nevada je registriral štiri močne sunki.

JAPONSKA BO PREKLICALA POGODBO

Tokio, Japonska, 30. januarja. Japonski list "Nichi-Nichi" pravi, da je mornariški minister admiral Mineo Osomura v poslanski zbornici rekel, da namerava Japonska odpovedati washingtonsko in londonsko mornariško pogodbo še pred koncem leta.

UPORNA ARMADA SE JE PODALA

Hongkong, Kitajska, 29. jan. Narodna vlada naznanja, da je vstaja v Fukien provinci končana, ko se je slavna 19. armada, ki je lansko leto junaško branila Šanghaj proti Japoncem, podala kitajski narodni armadi. General Čang Kaj-šek je takoj pričel z reorganizacijo armade.

med Avstrijo in Nemčijo. Ker pa so bile iz Nemčije poslane velike zaloge eksplozivnih snovi in cela povodenj spisov za propagando, je bil prisiljen opozoriti nemško vladno na ta dejstva in zahtevati zadoščenje. Ako to zadoščenje ne pride, je pripravljen prevzeti posledice.

INSULL ZDRAV ZA POTOVANJE

Policijski zdravniki so odločili nasproti zasebnim zdravnikom. — Policija bo preprečila vsak tajen odhod.

Atene, Grška, 30. januarja. — Dva policijska zdravnika dr. Haniotis in dr. Laskaris, sta natančno pregledala Samuela Insulla in sta notranjemu ministru sporočila, da Insull trpi na srčni napaki, da pa njegovo stanje ni tako nevarno, da ne bi mogel odpotovati pod potrebno oskrbo.

To poročilo zavrača izjave Insulovih zdravnikov, ki so izjavili, da je Insull popolnoma nesposoben za dolgo pot. Insulovi zdravniki bodo vložili pritožbo ter bodo prosili, da ga preiščejo sodnijski zdravniki. S tem želijo doseči, da notranji minister odloži njegov izgon do nove zdravniške preiskave.

Insulova žena je rekla častni-karskim poročevalcem, da se stanje njenega moža od dne do dne slabša, da zelo malo je in da ploh ni, česar ne bere.

Atene, Grška, 30. januarja. — Samuel Insull, katerega so Združene države dvakrat skušale dobiti iz Grške, da bi se pred ameriškim sodiščem zagovarjal zaradi goljufije, in ki mora do 31. januarja odpotovati iz Grške, noče povedati, v katero državo bo odpotoval. Dosedaj mu ni še nobena država ponudila zavetja in ameriški potni list nima nikake veljave.

Grška policija je preskrbela vse, da Insull ne bo mogel skriti v odhod iz dežele.

CUMMINGSOV SIN

V NEZAVESTI

Norwalk, Conn., 29. januarja. Sin generalnega pravdnika Homerja S. Cummingsa, Dickinson Cummings, ki si je pri avtomobilski nesreči, pri kateri je bila ubita Mrs. Etta Paulk Taylor, zlomil tilnik, je še vedno nezavesten. Albert Mashley, ki je vozil avtomobil in Mrs. Agatha Raphael, sta bila nepoškodovana.

VILJEM UPA NA VRNITEV

London, Anglija, 30. januarja. Poročevalci lista "Daily Mail" poročajo iz Doornu, da je nek duhovnik iz Kolina, ki je opravil cerkveno opravilo v Doornu, v svoji pridigi rekel, da cesar Viljem še trdno pričakuje obnovo hohenzolernske monarhije v Nemčiji.

Kot je rekel pastor, se je Viljem izrazil naslednje: — Prišel bo čas, ko bo Bog me in mojo hišo postavil na prestol Pruske in Nemčije, katerega smo imeli v svoji posesti po božji volji.

PONESREČEN LAŠKI POLET

Tik pred ciljem so italijanski letalci treščili na tla. — Dva sta ranjena, dva nepoškodovana.

Fortaleza, Brazilija, 30. jan. — Prvi italijanski poizkus preleteti Južni Atlantik se je končal nesrečno v džunglah Brazilije.

Od štirih letalcev sta bila pri padcu aeroplana dva ranjena. Ponesrečenec je našel ameriški pilot, uslužben pri Pan-American Airways, Bert Sours. Letel je v svoji običajni smeri proti Združenim državam.

Sours je ponesrečnim letalcem spustil z aeroplana list, na katerem je obljubil kmalošno pomoč. Nato je po radiju svoji družbi sporočil, da je našel italijanske letalce. Takoj je Pan-American Airways družba odpotila dva rešila aeroplana letalcem na pomoč.

Radio operator, 34 let stari David Giulini je bil prepeljan v bolnišnico, kjer se je moral podvreči težki operaciji. Zlomljena mu je bila nosna kost in vidni živci pretrgani. 36-letni mehanik Mario Bataglia je bil tudi prepeljan v bolnišnico, ker mu je bila razbita kost v desnem kolku in zlomljen en prst na desni roki.

Poveljnik aeroplana, 36 let stari Francis Lombardi in drugi pilot, 29 let stari grof Fr. Mazotti sta ostala nepoškodovana, toda izmučena. Odpeljali so ju v hotel, kjer sta takoj zaspala.

Italijani so leteli čez Atlantik 13 ur iz Dakar v Afriki ter so s tem postavili rekord. V Dakar so prileteli z Rima, ter so nameravali Rim in Buenos Aires zvezati z rekordnim poletom.

KITAJSKI KOMUNISTI ZA SOVJETE

Kitajski komunisti svare Rusijo pred japonskim napadom. — Komunisti so pripravljene Rusiji pomagati.

Moskva, Rusija, 30. januarja. Kitajski komunisti so sovjetski vladi poslali splošnico, ki je bila prebrana na komunističnem kongresu in v kateri kitajski komunisti obljubljajo, da bodo Rusiji pomagali ako bi jo Japonska napadla.

Japonski imperijalisti, — se glasi v splošnici, — se mrzljivo pripravljajo za napad na sovjetsko Unijo. Na koston mandžurskih delavcev pripravljajo izpolnitev svojih zločinskih naklepov. Toda vedo, da njihova zadnja straža ni v dobrem vedu in da revolucionarni Japonci, proletarijat, in rdeča kitajska armada ter mandžurski revolucionarji postavljajo silo, ki je zmožna ovrči vse japonske načrte. Vse se bo dignilo za obrambo dežele socializma.

Čarčite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

ZNAČILNA IZJAVA DEL. TAJNICE PRED KONVENCIJO U. M. WORKERS

INDIANAPOLIS, Ind., 30. januarja. — Danes je nastopila pred konvencijo United Mine Workers delavska tajnica v Rooseveltovem kabinetu, Miss Perkins. Imela je zelo značilen govor, v katerem je rekla med drugim: — Rešitev ameriškega naroda in premaganje krize je odvisno edinole od višjih plač in krajšega delovnega časa.

PRUSKA PROTI MONARHISTOM

Goering zahteva razpust monarhistične stranke. Republikanci so nasprotovali nazizcem, monarhisti jim niso pomagali.

Berlin, Nemčija, 30. januarja. Ob obletnici Hitlerjevega nastopa vlade je pruska vlada dramatično uničila vsa upanja nemških monarhistov.

Ko je poslanska zbornica "pokorno" čakala na Hitlerjevo poročilo o vladnih uspehih prvega leta, je pruski ministrski predsednik Goering zahteval, da se razpusti monarhistična organizacija.

V svojem pismu na notranjega ministra Wilhelma Fricka izjavlja Goering, da monarhistična propaganda raste kot goba; da se monarhistična zveza stalno pomnožuje s svojimi peživi na mladino in da mora biti ta zveza razpuščena.

Nazizji tega postopanja ne morejo trpeti, — pravi Goering. — Hitlerci so nasprotni ravno tako republikancem kot monarhistom. Republikanci so nas preganjali. Monarhisti niso storili ničesar, da bi nam pomagali.

Minister Frick bo najbrže ustregel Goeringovi želji, ker se glasi kot povelje in bo razpustil hohenzolernsko zvezo.

Berlin, Nemčija, 30. januarja. Berlin je bil običen v rjave uniforme, da proslavi prvo obletnico Hitlerjevega nastopa vlade.

Zgodaj zjutraj se je pred kanclerjevo palačo zbrala velika množica, ki je kričala: — Hočemo videti našega voditelja! — In vmeš so peli nazizsko himno.

Toda Hitler je bil prežeposten s sestavo svojega govora, s katerim je hotel parlamentu podati poročilo o uspehih svoje vlade, in se ni pokazal ljudstvu.

Visoki nazizski uradniki so prihajali v njegovo pisarno, da mu čestitajo. Predsednik Hindenburg mu je poslal pismo, v katerem mu čestita za njegove uspehe.

TEŽAVNO ZGODOVINSKO VPRAŠANJE

Washington, D. C., 30. jan. — Narod je danes praznoval rojstni dan predsednika Roosevelta, in ob tej priliki se je pojavilo vprašanje, na katerega ne more nihče odgovoriti, namreč, koliko je tehtal Roosevelt ob rojstvu. Tehnitice so bile v onem času precej redke. Pozneje ga je pestunja vzela k nekem mesarju in ga dala stehitati. Mesar in pestunja sta medtem umrle, in tako nihče ne ve, koliko je tehtal ob rojstvu.

Izjavila je, da se je vsled skrajšanja plač v letih depresije znižala nakupovalna sila ameriškega naroda za dvanajst tisoč milijonov dolarjev.

Plače, ki so določene po NRA pravilnikih, po njenem mnenju nikakor niso zadostne, navzlic temu pa predstavljajo iznatno izboljšanje in se bodo povišale, kakor hitro se razmere obrnejo na bolje.

V dopoldanski seji je bil predgovor neki delegat, ki je rekel, da bi bilo treba pravila organizacije tako izpremeniti, da bi smel organiziran premogar postati član komunistične stranke.

Predsednik Lewis je zaključil debato z ugotovitvijo, da ne sme noben član United Mine Workers postati član stranke, ki je ustanovila v premogovnem okrožju konkurenčno organizacijo. S tem je mislil United Anthracite Workers, čij cilj je uničiti U. M. W.

BOLIVIJCI SO ODBILI NAPAD

Paragvajci so z dvema divizijama napadli Bolivijce. — Bolivijci zatrjujejo, da so Paragvajci rabili ujetnike pri napadu.

Yacuiba, Bolivija, 30. januarja. Bolivijci prednje straže so odbili močan napad dveh paragvajskih divizij v Gran Chaco.

Bolivijci vlada trdi, da so Paragvajci pri svojem napadu za začetno rabili bolivijske vojske ujetnike in so jih prisilili, da so jih vodili k postojankam, katere so hoteli napasti. Ujeti Paragvajci so sporočili, da je napad vodil polkovnik Franco, poveljnik prve divizije s pomočjo četrte divizije.

Med vjetimi Paragvajci so tudi mladeniči, stari okoli 17 let. Ujetniki so tudi izdali, da se nahajajo paragvajski vojaški sladišča v Morenu, ki se nahaja kmaj 25 milj od trdnjave Munoz.

Ženeva, Švica, 30. januarja. — Liga narodov je sprejela pritožbo, da Paragvajci slabo ravnaajo z bolivijskimi ujetniki.

Bolivijci vlada je poslala Liginemu generalnemu tajniku brzojavko, v kateri dolži Paragvajce, da silijo bolivijske ujetnike k trdemu delu, da nimajo nikake zaščite proti pekočemu soncu in niso niti najmanj zavarovani proti komarjem.

BULLITT JE DOLOČIL DAN ODHODA

Washington, D. C., 30. jan. — Ameriški poslanik pri sovjetski ruski republiki, William C. Bullitt, namerava odpotovati na svoje mesto v Moskvo 15. februarja.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank S. Koser, President L. Benedek, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
608 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

On sale here in America for \$7.00
On sale here in Europe for \$8.00
On sale here in Australia for \$9.00
On sale here in New York for \$10.00
On sale here in London for \$11.00
On sale here in Paris for \$12.00
On sale here in Moscow for \$13.00
On sale here in Berlin for \$14.00
On sale here in Rome for \$15.00
On sale here in Athens for \$16.00
On sale here in Cairo for \$17.00
On sale here in Bombay for \$18.00
On sale here in Calcutta for \$19.00
On sale here in Madras for \$20.00
On sale here in Singapore for \$21.00
On sale here in Hong Kong for \$22.00
On sale here in Shanghai for \$23.00
On sale here in Peking for \$24.00
On sale here in Tientsin for \$25.00
On sale here in Hankow for \$26.00
On sale here in Canton for \$27.00
On sale here in Amoy for \$28.00
On sale here in Swatow for \$29.00
On sale here in Hong Kong for \$30.00
On sale here in Canton for \$31.00
On sale here in Amoy for \$32.00
On sale here in Swatow for \$33.00
On sale here in Hong Kong for \$34.00
On sale here in Canton for \$35.00
On sale here in Amoy for \$36.00
On sale here in Swatow for \$37.00
On sale here in Hong Kong for \$38.00
On sale here in Canton for \$39.00
On sale here in Amoy for \$40.00
On sale here in Swatow for \$41.00
On sale here in Hong Kong for \$42.00
On sale here in Canton for \$43.00
On sale here in Amoy for \$44.00
On sale here in Swatow for \$45.00
On sale here in Hong Kong for \$46.00
On sale here in Canton for \$47.00
On sale here in Amoy for \$48.00
On sale here in Swatow for \$49.00
On sale here in Hong Kong for \$50.00

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" ishaia vsaki dan izvemiš udelež in pramnikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčajo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališke naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3272

AVSTRIJA IN FRANCIJA

Val terorizma, ki je zajel Avstrijo, poostrena borba med vlado kancelerja Dollfussa s Hitlerjevimi pristasi ter spori, ki so se pojavili med Dollfusovimi pristasi, so izzvali v francoskih krogih veliko zanimanje.

Dasiravno je pozornost francoske javnosti še vedno obrnjena na finančni škandal Aleksandra Staviskega, francoski politični krogi pozorno zasledujejo dogodke v Avstriji.

Neki ugleden francoski časopis je pred kratkim objavil zelo značilen članek, v katerem pravi: —

— Vse kaže, da postaja položaj Avstrije iz dneva v dan bolj resen.

— V državi se je razdivjal teror. Ne gre več za to, ali teror ali ne, ampak se samo še vprašuje, kateri teror bo zmagal.

— Vprašanje je torej, kakšen fašizem bo zagospodaril v Avstriji: ali fašizem, ki ga hočejo uvesti heimwehroci ali pa Hitlerjev fašizem, za katerega se z vsemi sredstvi bore narodni socialisti. Dollfuss je osamljen in njegova naloga je težka.

— Severna trdnjava Italije je avstrijska republika. Če pade ta trdnjava, potem pade za Italijo tudi Madžarska.

— V tem slučaju bo morala Italija pokopati vse svoje nade glede političnega in gospodarskega prodiranja v srednjo Evropo.

— Mussolini ima danes na Dunaju odličnega zastopnika v osebi majorja Feyja, ki je obenem avstrijski podkanceler.

— Dolžnost Francije je, da pozorno zasleduje to igro in da pazi, da ne bodo kršeni francoski interesi.

— Po zadnjih dohodkih v Avstriji ni niti malo izgleda, da bi prišlo do sporazuma med vlado dr. Dollfussa in med narodnimi socialisti.

Govori se celo, da niti Italija ni več sposobna posredovati, ker gre vsak sporazum le na škodo heimwehra.

NOV JUGOSLOVANSKI FILM

Pred kratkim je bila v New Yorku Mrs. Taucher, ki se je vrnila lani iz domovine ter prinesla s seboj film "Triglavske Strmine".

Poročevalcu nekega newyorškega lista je rekla, da bo odpotovala v Hollywood, kjer bo napravila prvi zvočni jugoslovanski film, v katerem bodo nastopali Hrvatje, Srbi in Slovenci ter vsak po svoje govorili.

Če bo kaj kruha iz te moke, ne bo njen film prvi jugoslovanski zvočni film v Ameriki, pač pa drugi.

Prvega je napravila pred dvema leti neka hrvatska gledališka družba v New Yorku ter se je imenoval "Ljubav in strast" in je bil prvovrsten kulturni škandal.

Če gospa Taucher misli, da se ne bo mogla povzpeti nad "Ljubav in strast", bo zanjo dosti boljše, da svoje imaginarne podedovane milijone obrne v kak bolj koristen namen.

ČE NAMERAVATE V DOMOVINO?

Pišite nam takoj bo brezplačna navodila in zagotavljamo Vam, da boste po ceni ter udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU

216 West 18 Street New York, N. Y.

Dopisi.

Homer City, Pa.

Prosim Vas, odstopite mi malo prostora v listu Glas Naroda, kateri nam je tako zelo priljubljen. Iz naše neselbine so zelo redki dopisi. Kaj je vzrok, ne vem. Lahko in smešno rečem, da je največ kriva lenoba, kajti časa imamo mnogo, posebno zadnjih par let. Seveda je pač tako, da vsak raje čita kot pa piše. Med temi sem tudi jaz.

Navadno dopisovalec začne z delavskimi razmerami, za kar pa, žali Bog, jaz nisem preveč sposobna, ker sem veliko bolj vajena kuhinjskih poslov, nego se spuščati v javnost z dopisovanjem. Lahko pa tem potem omenim, da so se delavske razmere za par stopinj izboljšale. V tukajšnji naselbini so naši rojaki z malo izjemo skoraj vsi vposleni, seveda ne vsi enako; nekateri več, nekateri manj. Ali upanje imamo, da sčasoma bo še bolje. Saj zadnjih par let smo se marsičesa naučili, tako tudi upanja na boljšo bodočnost. Tem potom naj tudi omenim, oziroma opozorim čitatelje, katerim je pri srečnem slovenskem čtivo, naj naroče koder Glas Naroda. Zagotavljam, da je njega vsebina neprecenljive vrednosti. Še posebno pa ga priporočam ženskemu spolu, iz razloga, da prečitajo stran 127. namreč, kako treba ravnati z možem. Vendar pa imam tudi nekaj proti njemu. Namreč, zakaj ni nikjer zabeleženo, kako treba ravnati z žensko boljšo polovico? Ni čuda, da ima Peter Zgagatako vraga moč do nas. Saj res ni nikjer več nobene zaščite za nas ženske.

Ker se mi je ravno roka malo razvohajala pri pisanju, naj tudi omenim, da bo društvo "Znana", št. 290 S. N. P. J. napravilo na predpustno soboto, t. j. 10. februarja domačo zabavo (banquet). Vabimo vse rojake, bližnje in oddaljene, da nas po svojih močeh posetite. Zagotavljam, da ne bo nikomur žal. Za lačne in žejne, kakor tudi za sibeče pete, bo kar najbolje prekrbljeno.

Še posebej pa vabimo Petra Zgaga. Ti si velik ljubitelj kranjskih klobas in kislega zelja. Tudi pečen prašiček se ti bo smejal nasproti. Pridi, Zgaga, še nikoli nisi posetil, da Te bomo tudi osebno poznali. Menda ja nisi tako strašno grd kot na fotografiji, ki si jo objavil nekoč v svoji koloni. Ker se zabava vrši v predpustnem času, se kaj lahko znajde kakšna Marjanca pred Teboj, ter Ti reče: — Prosim, odstranite majo! Ha-ha!

Mary Modic.

Chicago, Ill.

Ni dolgo, kar sem čital, da so tukaj v naši severni strani imeli na zabavi jako lepo udeležbo. V sedanjih časih imamo bolj malo zabav, no, se pa teli bolj udeležujejo.

Na pozabite, da društvo Gorenc, št. 104 S. S. P. Z. vabi vse rojake v Chicago, da se udeležijo veselice dne 3. februarja, v soboto zvečer v Fleiners Hall, na 1638 N. Halstead St. Začetek ob osmi uri zvečer. Igra izvrstna godba "Kochovar", dobro znana v vsej okolici.

Toraj ne pozabite v soboto, da se še enkrat skupaj zabavamo, predno bo treba ploh vleči. Za najboljšo potrebo bo skrbel odbor.

Na veselje svidenje!

Naročnik.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.70	Din. 100	Za \$ 9.00	Lir 100
" \$ 4.95	Din. 200	" \$ 17.50	Lir 200
" \$ 7.20	Din. 300	" \$ 42.75	Lir 500
" \$ 11.65	Din. 500	" \$ 85.25	Lir 1000
" \$ 22.75	Din. 1000	" \$ 170.00	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH	
Za izplačilo \$5.00 morate poslati	\$ 5.75
" " "10.00	" "10.85
" " "15.00	" "16.00
" " "20.00	" "21.00
" " "30.00	" "31.50
" " "50.00	" "51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

ČE BI SE AMERIKI BLIŽALA VOJNA

Ameriški publicist Charles Stevenson poroča v listu "Liberty" o vojaških pripravah Združenih držav. Šef ameriškega generalnega štaba general Douglas MacArthur, polkovnik Friderik H. Paine, vojni minister za časa Hooverjevega predsedstva ter Bernard H. Baruch, ki je bil med vojno pravi gospodarski diktator v Združenih državah, menijo, da je Amerika danes bolj pripravljena na vojno, kakor za časa svetovne vojne.

Že l. 1929 je vojno ministrstvo izdelalo načrt za državno obrambo. Pri tem so sodelovali industriji, gospodarstveniki, ravnatelji železniških družb in razni ministri. Načrt vsebuje tele določbe:

1. Razen duhovnikov bo predsednik republike takoj poklical pod orožje vsakega moža v starosti od 21. do 30. leta. 2. Delo se uredi za vse državljane in plače ostanejo neizpremenjene, kakor so bile za časa miru. Tako postane delavec s svojim orodjem prav tako tvojak kakor mož na bojišču s puško. 3. Vsa industrija se mobilizira in izdelovala bo municijo. 4. Vlada ne bo plačevala tovarnam municije nikakih vojniških dobičkov, temveč jim bo poravnala samo resnične stroške za nabavo municije in dobiček tovaru ne bo smel presegati dobička v mimnem času. 5. Posledujoči stanovi morajo prijaviti takoj svojo lastnino in se podvreči morebitnemu davku na kapital za ves čas trajanja sovražnosti; davek jim prepusti samo dobiček, ki so jih imeli v normalnih časih. 6. Cene blaga se regulirajo, da se tako prepreči inflacija.

Recimo, da ameriška tajna služba odkrije, da nekatere države pripravljajo napad na Ameriko. Generali in admirali takoj potegnejo iz svojih miznic načrte za črnambo Združenih držav. V toku ene ure se odokoraka rodnice čete na bojišče. Mornarica plava na določeno mesto. Munijski vlakci se prično premikati. Havajski otoki se preskrbljeni z municijo in živili, ki jim zadostuje za šest mesečno obleganje. V istem času prične poslovati nabavljati urad vojnega ministrstva. Ta ima seznani vsi predmeti od kruha do plina, ki so potrebni armadi. Do-

bro ve, koliko potrebuje armada najrazličnejšega materiala vsak dan. Več let so njegovi uradniki porabili za to, da so prepotovali deželo in ugotovili, koliko surovin ima. Njim je dobro znano, katera tovarna lahko izdeluje določeno vojni material in kako hitro ga lahko izdeluje. Tovarne, ki izdelujejo obleko, plahče, sedla, avtomobile, vagoni in druge predmete, prejmejo takoj naročila predmetov, ki jih najlažje izdelajo. Druge tovarne zopet, ki izdelujejo topove, strojne puške in strelivo ter material, za katerega je potrebna posebna šola, prejmejo zopet vzorec, po katerih morajo izdelati blago.

Že v mirenem času je vlada naročila pri 15.000 tovarnah, ki stoje na 4000 različnih mestih, vse vrste vojnega materiala. Ta naročila se razdelje na vsa dežela, da se tako industrija enakomerno obteži. Delo je že danes torej razdeljeno in zadostuje ena sama brozjavka, da tovarne prično nabavljati določeno blago.

Redne čete in narodna garda odstopajo na bojišče z municijo, ki je preostala v zadnji svetovni vojni. Preden ameriška armada to municijo in orožje porabi, lahko mobilizirana industrija izdelala milijone pušk, na tisoče strojne in vse vrste strelskih plinov in brez tankov. V primeru mobilizacije lahko postavi Amerika na bojišče 3000 vojaških letal in edino Francija se more ponašati z večjim številom. To silo lahko pomnožijo za slučaj potrebe še letala za redni poštini promet. Če bi bombe še ne zaključile svetovne vojne, lahko ameriška industrija zgradi v naslednjih 18 mesecih več kakor 42.500 letal.

Ko prišpe novice, da se bliža vojna, gredo na delo tudi juristi, ki sestavijo vojno zakonodajo in takoj predložijo kongresu v odobritev. V nekaj urah jo ta odobri. Predsednik republike prejme pooblastilo, ki mu dajejo moč diktatorja. On lahko določa v primeru vojne cene, zaplenjuje premoženje in zemljo in tudi razveljavi vsak zakon, ki ovira vojaške operacije. Na predlog vojnega ministrstva imenuje može, ki jim na njihovih mestih da diktatorsko moč. V primeru, da bi sovražnik blokiral morsk obal, se bodo Zdr.

"GLAS NARODA"

zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

države kljub temu lahko bojevala. Amerika je na to pripravljena. Njeni strokovnjaki so že odkrili sintetična in druga nadomestila za reči, ki jih mora Amerika v mirnem času uvajati.

V trenutku, ko bo izdano mobilizacijsko povelje, nastane iz 11 milijonov mož starih med 21 in 30 letom, mogočna obrambna armada, ki jo vlada lahko takoj pošlje na bojišče. V toku nekaj tednov lahko Amerika odpošlje na bojišče po dve vojski, ki štejata skupno 1 milijon mož. V šestih tednih odide na bojišče lahko dva milijona vojakov in v enem letu štirje milijoni.

Kapital in delo se bosta borila ob strani čet. Vsak mora trpeti žrtve. Munijske ne bo v nobenem primeru več stala, kakor bi morala stati. To bo vojna, za katero ne bo ostala gomila dolgov in po bitosti; kajti stroške za novo vojno bo Amerika krila sproti, kakor se bodo pojavili.

V PARIZU NAJ BI SVETILA NORVEŠKA SVETILKA

Na mednarodnem kongresu električnih prog v Parizu je norveški inženir Schellborg Henrikson staval senzacionalen predlog: Iz skandinavskih dežel naj bi izvažali električno strujo v zapadno Evropo, predvsem na Francosko! Švedska in Norveška sta namreč bogati mogočnih slapov, ki bi lahko gnali turbine in proizvajali elektriko. Isto velja za nešteto gorka jezera na Finskem. Ta dežela bi lahko sama pri smotnem izrabljanju naravnih zakladov dovajala 15 milj kw elektrike, torej dvakrat več, kakor vse sedanje francoske hidroelektrične naprave! Težkoče so le v tem, da niso domača podjetja v stanju porabiti sične velikanske množice energije. Tudi daljnovodi za prenos energije niso bili kos velikim daljavam. Schellborgov načrt sloni na zadnjih izumih in menjene stroke in je očaral strokovnjake s svojimi pogumno širokogrudnostjo. Avtor načrta izražja t. zv. "živosrebrne zaklopnice", ki spreminijo izmenično električno strujo v istomenično. Pariz naj bi se zvezal z Oslo po kablju, ki bi dovažal elektriko z enim milijonom voltov napetosti.

Pripomniti je, da ne smejo sedanjim, na izmenični tok navezani vodi, prekorajati nad 250 tisoč voltov napetosti. To je velika razlika. Istomerni tok je pripravljen še v tem pogledu, ker ne zahteva visoko v zraku napetih žic, ki so drage. Predlagana proga Pariz—Oslo bo napeljana pod vodo in deloma pod zemljo, kar bo občutno zmanjšalo izdatke. Daljnovod se prične v Oslo, se bo stegnil vzdolž skandinavske obale do danskega otočja, tu se spustil v morje in se ponovno prikazal iz vode na Nemškem v okolici Kiela. Odtod bo segal čez Holandsko in Belgijo v pariška predmestja, kjer bodo velikanske postaje ponovno spreminjale strujo v izmenično ter jo oddajale mestnemu omrežju. Gradbeni izdatki proge Oslo—Pariz znašajo do dve milijardi frankov za 1650 km. To je veliko denarja, a kljub temu bi plačali Parizani za skandinavsko elektriko do 20% manj kakor za sedanjno, v kateri centrali pridobljeno strujo.

Pripomniti je, da ne smejo sedanjim, na izmenični tok navezani vodi, prekorajati nad 250 tisoč voltov napetosti. To je velika razlika. Istomerni tok je pripravljen še v tem pogledu, ker ne zahteva visoko v zraku napetih žic, ki so drage. Predlagana proga Pariz—Oslo bo napeljana pod vodo in deloma pod zemljo, kar bo občutno zmanjšalo izdatke. Daljnovod se prične v Oslo, se bo stegnil vzdolž skandinavske obale do danskega otočja, tu se spustil v morje in se ponovno prikazal iz vode na Nemškem v okolici Kiela. Odtod bo segal čez Holandsko in Belgijo v pariška predmestja, kjer bodo velikanske postaje ponovno spreminjale strujo v izmenično ter jo oddajale mestnemu omrežju. Gradbeni izdatki proge Oslo—Pariz znašajo do dve milijardi frankov za 1650 km. To je veliko denarja, a kljub temu bi plačali Parizani za skandinavsko elektriko do 20% manj kakor za sedanjno, v kateri centrali pridobljeno strujo.

—Čak, umreti mi pa ne sme — si je mislila — časi so slabi, pri slavnih mi nič, rent je treba plačati, in za funit porkačpov moraš dati skoro petindvajset centov. Kar živi naj in naj dela — je pametno sklenila in poklicala dohtarja v hišo, ki je bolnika otipal, ošlatal in oslušal, pa ni mogel ničesar dognati.

Skrbna ženica je stala vsa preplašena poleg postelje in se ozirala zdaj v bolnika, zdaj v moža. — Hm — je dejal zdravnik — ne vem, kaj bi bilo. Ali je kaj takega pojedel, ali je kaj takega popil?

— Jeleži mi nobene take stvari in pit ni nobene take stvari — je pojanila ljubka ženica.

— Ali je pončil kaj fantaziral? — je vprašal zdravnik.

S tem vprašanjem jo je spravil v nemalo zadrego. Toda le za hip. Seveda, malo nerodno ji je bilo, ko je povedala zdravniku: — O, samo enkrat ali dvakrat, pa čisto redko...

— Adv.

Peter Zgaga

O TUJKAH IN NEZNANKAH.

Zdi se mi, da sem nekoč pisal o tem, toda koristna stvar je treba večkrat povedati, posebno če enkrat ne zaleže.

Toda ne bojte se, dragi rojaki in rojakinje, ne bom pisal o tujih in neznanih ženskah, pač po o tujih in neznanih besedah, ki povzročajo dosti neprilike, če človek ne pozna njihovega pomena, če jih ne zna pravilno izgovarjati ali če se jih poslužuje ob nepravilnih prilikah.

Celo domače besede nekateri tako zmaljujejo, da niso za nikomur.

Vzemimo besedo "predsednik". Dobe se dopisniki, ki dosledno pišejo "preceidnik", kar nikakor ni pravilno.

Predsednik vendar predseduje, kar ni tjavendan. Zato je predsednik.

Vsak društveni predsednik je "preceidnik" samo tedaj, ko ga preceja.

Precediti ga je namreč treba, da so se ne prižge.

Predsednikova čast je trajna, dočim je preceidniško delo kmalu opravljeno.

Če si hiter, ga lahko v pol ure preceidiš petindvajset galon. Čedil mora biti seveda veliko in ne prostosto.

Nekateri pišejo "vabilo na piknik" ter vabijo na piknik.

Izraz "piknik" je sicer nepravilno, napačno pa nikakor ni, ampak je prilagojen razmeram.

Menda ni bilo še nobenega slovenskega piknika brez pitja, in zato bi se dalo oprostiti tistim, ki pravijo piknikom "pitniki".

"Board of Health" je mlokoda pravilno izgovor.

Naši rojaki pravijo povsem preprosto "portofel", kar seveda ne diši po zdravju, pač pa po peklenjskih grozotah.

Tudi beseda "leaze" dela nekaterim preglavice. Pravijo ji enostavno "list", kar se tudi da oprostiti, ker je taka pogodba skoro vedno napisana na listu papirja.

Mnogo newyorških rojakinj poznajo, ki pravijo kinematografu "mufenea", ženski ročni torbici pa "paka-bu".

Ta je res v ženskem poškotku strahovit "bum", če zahaja dedec preveč v Tretjo ali v Peto.

Slični primerov bi lahko še nešteto navedel.

Tujo besedo zavadejo včasih človeka v veliko zadrego. Če ti kdo takšno besedo zabrusi, res ne veš, če bi rekel ja ali ne.

Znan mi je na primer slučaj, ko je rekel rojak Marjanec, da mu je jako simpatična.

Ko so jo vprašali, če ve, kaj to pomeni, je odvrnila: — Nak, ne vem, kaj pomeni, toda za vsak slučaj sem ga dvakrat vsekala za uho.

In zgodilo se je tudi, da je dragi rojakinji mož nenadoma zbolel. Ali je kaj težkega jedel, ali je kaj hudega pil — sama ni vedela, on pa še manj, ker je kar v postelji ležal in stokal.

Skuhala mu je gomilje in favzentroz, filiole mu je na masti stenstala, z arniko ga je namazala, lopatiko mu je dala piti, nazadnje ga je pa še prisadno repo pokadila, pa ni vse skupaj nič pomagalo. Kar ležal je, potil se je in stokal.

—Čak, umreti mi pa ne sme — si je mislila — časi so slabi, pri slavnih mi nič, rent je treba plačati, in za funit porkačpov moraš dati skoro petindvajset centov. Kar živi naj in naj dela — je pametno sklenila in poklicala dohtarja v hišo, ki je bolnika otipal, ošlatal in oslušal, pa ni mogel ničesar dognati.

Skrbna ženica je stala vsa preplašena poleg postelje in se ozirala zdaj v bolnika, zdaj v moža. — Hm — je dejal zdravnik — ne vem, kaj bi bilo. Ali je kaj takega pojedel, ali je kaj takega popil?

— Jeleži mi nobene take stvari in pit ni nobene take stvari — je pojanila ljubka ženica.

— Ali je pončil kaj fantaziral? — je vprašal zdravnik.

S tem vprašanjem jo je spravil v nemalo zadrego. Toda le za hip. Seveda, malo nerodno ji je bilo, ko je povedala zdravniku: — O, samo enkrat ali dvakrat, pa čisto redko...

— Adv.

ČASTNA GALERIJA V MOSKVI

V Moskvi so se dni otvorili posebno galerijo, v kateri so slike onih delavcev, ki so dosegli značilne uspehe.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

KALMAN MIKSZATH:

PAR MAJHNIH ČIZMIC

Krpe tenkih sivih oblakov ploče o nad trome.

Ponoči je morala biti strašna ne-
zita. Povsodi je videti njene sle-
ti: na tleh leže odlomljene suhe ce-
le, po listju in travi se blešče vodne
kaplje, in v obcestnem jarku teče
ravav potok. Pred vrati kniža-
neza Voencikja so sanje mlake,
a vrtu Miheta Zakuja je pa na-
zobl na tla — tako je pravkar
povprečevala Magdalena Mihok
ptičje gnezdo.

Megla se je vila nad blatom be-
la in prozorna kakor mušnin, iz vsa-
kih dimnikov se je dvigal dim na-
pično: znamenje, da dežja ne bo
voh, najsi je bilo nebo še oblach-
no videti mračno kakor obraz oca-
na Bilija, ki je šel pravkar po tr-
tu za zidarjem Stefanom Sme-
som, skijšen, z drhtečim kora-
kom. Kako je starača zdelala! Pa
ni ni čudno. V resnici je nesrečen.
Taj mu je umrla, volji so mu oho-
eli — napenja jih, kašlja z žitom
ni je pogorela in cigani so mu
drali konje.

Zdaj čuti "drugo" Božjo roko.
Ter ni spoštoval Njegove dobre ro-
ke. Rad in še kako rad bi se bil
pravil z Bogom, zdaj, ko se mu še
in bori s smrtjo; zaobljubil se je,
da bo uporabljal posled svoje pre-
noženje samo za dobra dela.

Toda nebo je njegovo obljubo
dudno sprejelo. Zgodil se je prav-
ni čudež. Ko so bili vožili Mari-
in kipi, ki ga je bil kupil za cer-
ev, se je most pod vozom udrl, ko-
ga sta izgubila v vodi, a kip se je
uzletel na tisoč koscev.

Ljudje gledajo za njim izra so-
si z dvorišč, kadar gre po cesti s
isto svojo majhno, pleščasto glavo,
si se mu pogreza med ramena.

"Mip, Csiha!" zavpije na psa
Panna Boenger. "Vsaj vi ga ni-
aj ne mučite, Bog ga dovolj tepe-
bajte, naložite malo drvi na ogenj,
noja ljuba!"

"Ta drva so vlažna," de vdova
latije Cenkora. "Za mojih let,
ama, je bilo tudi z drvi boljše.
Vse to je v zvezi z Bizijem. Ali veš,
aj se je ponoči neveda zgodilo?"

"Misliš kameniti križ na pokopa-
išen?"

"Streča je udarila vanj, moja
juba. Razbilo ga je. In šele včeraj
o ga bili postavili s tolikimi stro-
ki!"

"Oh, oh!" se je zamislila Pan-
na. "Potem gotovo gredo tja. Daj,
Andraš, pojdi za njima, sinček, in
ogledj kam jo mahmeta ko krene-
a za vogal."

"Vaški sin" — tako so imeno-
vala deklica sirota, ki je bil videti ze-
lo pohleven — je žlel sredi dvori-

šča, blizu kotla, v katerem se je
kuhala češpljeva mezza. V njego-
vih razmerah je bil to zavdanja
vreden položaj, ker si je mogel ta-
ko greti pri ognju noge (mraz je
bil že dokaj občuten), vrh tega
ima Panna Boenger dobro srec in
da tudi pokusiti.

A zlat naj zaradi starega Bizija
zapusti tako sroč!

Nerad je šel polagoma za njima.
Dejansko sta šla na pokopališče.
Zenske so govorile resnico: —
krasni križ iz črnega kamena je le-
ži prelomljen na porumeneli tra-
vi. In kje so zlate črke: "Bogu na-
čast postavil Jožef Bizi"? Ravno v
napis je tresčilo in kamen zlomilo,
kakor da bi hotel Bog reči:

"Ne potrebuje tvoje časti. Jo-
že Bizi: ne Marijinega kipa ne tega
križa!"

Starec dvigne glavo z zemlje, na
kateri leži zlomljen njegov dar, in
si ne upa pogledati kvišku, proti
nebu, kjer se tako sridijo nanj. Nje-
gov izgubljeni pogled se ustavi na
dekcu, kakor da bi bila ravno ta
kuštrava glava med nebom in zem-
ljo.

Andraš stoji z ledji naslonjen na
jablano in s topo radovednostjo o-
pazuje dvojico, pogosto prestopa-
jo z noge na nogo, ki se mu pogre-
za v raznočeno in mastno pokop-
ališko zemljo.

"Pojdiva," se oglasi zidar Ste-
fan.

"A kaj bomo s križem?" vpraša
priključenim glasom Bizi. "Ali ga
boste popravili?"

"Jaz ne!" mirko odgovori Ste-
fan. "Kar je prelomil prest Božji,
ne sme znova sestavljati človeški
past. Zarec, Bog vas je obiskal..."

Starec sklepea z zobmi.

"Ej, če bi me bil samo obiskal!"
je bridko vzklilnil. "Toda On pre-
biva pri meni, Stefan, nastanil se
je v moji hiši!"

"Potrpajte, oče Bizi!"

"Pa mi vendar lahko verjameš,
Stefan, da nisem hudoben!"

"Skopi ste bili, botez; brez sr-
ca, choli. Domisljati ste si, da ste
prvi na svetu! In potem povejmo
po pravici, da ste si napravili svoje
premoženje z oduštvom!"

"Mar mi je zlati zanj," de starec
telo. "Mrazi me. Tresem se. Čutim
neko zlo slutnjo, kakor da bi mi
bilo z roko stiskal srec. Boš videl,
da me čaka še neka nesreča... O ne-
sklenjeni Bog, s čim bi te mogel po-
zlažiti!"

Odhajala sta s pokopališča.

"Glejte no," vzklilne Stefan,
kako nana je ta paglavce nepre-
stano za petami! Kako mu noge
rde od mraza! Daj, takoj se zgubi
odtod, paglavce!"

"Ne podite fanta, Stefan. Tako
mi je prijetno, ko ga vidim poleg
naju. Pojdi sem, otrok!"

Starčku se je zdelo, da bi mogla
z oblachnega neba zopet udariti
strela, a samo tedaj, če dekca ne bi
bilo več poleg.

"Tak pojdi sem!"

"E, pustite ga, naj gre domov,"
se vmeša Stefan. "da mu ne oze-
bejo noge!"

"Zakaj se pa nisi obul, moj sin?"
ga ljubeznivo vpraša Bizi.

"Nimam čevljev," odgovori po-
teto deček.

"Zakaj ti jih pa oče ne kupi?"

"Nimam očet," de brezbržno
mali.

Te besede so zadele starega v sr-
ce. Kako bo odraščal ta otrok, če
ne pozna nobene ljubezni?

Brez besede je prijel malega An-
drasa za roke in ga odvedel s seboj
po poti nizdol, prav do cerkve. Tu
je stopil v neki hišo, kjer je bil
nad vrati nastikan čevljev z zlati-
mi trakovi in okraski, spodaj pa
napis: "Pišta Filtsik, čevljar."

"Pomerite temu dečku čevlje in
mi jih napravite par na moj ra-
čun, mojster Filtsik," je velel oče
Bizi.

Filtsik je pogledal fanta in de-
jal:

"Ravno imam par takih čevljev
izdelanih. Stavim glavo, da mu
bodo prav kakor vlti!"

Prinesel so čevlje, ki so bili res
kakor nalašč zanj umerjeni.

Deček je bil ves srečen: vendar
smesek mu je obilval obličje. Vse-
lo je cepetal z nogami in šel za
starecem v vežo.

Zunaj so se bili v tem razpršili
oblaki. Ko je stopil stari Bizi na
dvorišče, mu je sončni žarek posij-
al naravnost v žalostni obraz. Ne-
bo se je ljubko smehljalo! Vesela
je bila celo trava ob cesti in celo
voda, ki je šla stala po dežju.

Starec je odlegla, kakor da bi di-
hal nov zrak.

"Daj mi roko, sin. Tako tople
tokočimaš. Ali greš z menoj?"

Deček se veselo ozre na čevlje in
pravi:

"Tja bi rad, kjer kupajo me-
zgo!"

"Nak, z menoj greš. Glej, sva že
doma; ta z opeko krita hiša je na-
ša!"

V veži je sprejel gospodarja hla-
tee z vestjo, da so ukradene ko-
nje našli. Sin pa da je že izven ne-
varnosti.

Stari Bizi se hvaležno ozre proti
nebu.

Kako je to nebo daleč, pa ven-
dar kako blizu...

V eni sami uri pride do njega —
s par otroškimi čevljički...

Knjige Vodnikov Družbe

lahko že SEDAJ naročite za prihodnje leto. Naročnina, ki znaša SAMO —

\$1. —, lahko pošljete nam, in kakor hitro bodo knjige izšle, jih dobite po pošti.

Ako čakate tako dolgo, da knjige izidejo, morate plačati zanje \$1.35.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18th Street, New York, N. Y.

PRIMEREN ČAS ZA MOŽITEV

Angleški sodnik Morton Bright, ki spadajo v njegov delokrog to-
žitve zakonov, daje na podlagi
svojih izkušenj in statističnih po-
datkov mladim ljudem nasvete,
da bi se mogli izogniti težkim po-
sledicam nesposobno sklenjene
zakonske zveze. Kakor je sodnik
Bright iz bozatega gradiva ugo-
tovil, se sklene največ zakonov
jeseni in sicer v oktobru. V tem
meseču se sklene nad 26 odstot-
kov zakonskih zvez. Drugi mesec,
ki se v njem ljudje najraje zeni-
jo in može, je januar, temu pa
sledijo junij, avgust in november.
Sodnik Bright je dalje ugotovil,
da se najraje razlode v oktobru
sklenjene zakonske zveze. Po sta-
tističnih podatkih traja večina
oktetih zakonov povprečno
največ 5 let.

Nasprotno so pa zelo trdne, lah-
ko bi rekli najsolidnejše zakon-
ske zveze, sklenjene v januarju,
menda zato, ker je v tem mesecu
navadno najhujša zima, ko se ljudje
radi grejejo. V januarju skle-
njeni zakoni trajajo povprečno
po 17 let. Sreča januarskih zaka-
nov ima baje globljo podlago.
Morton Bright trdi, da sklepajo
v januarju zakonske zveze svet-
noma trezni, pametni ljudje, ki
ne hrepenijo po postolovskih
temev po raznim zakonem
življenju. Januarski kandidati za-
konske zveze stopajo pred oltar
ali v poročni urad mirno, s teht-
nim premislekom, dočim so zaro-
čenci v polnih mesecih navad-
no mladi in vbranci ljudje in za-
to taki zakoni niso posebno solid-
ni. Po Brightovem mnenju traja-
jo največ dve leti in pol.

Po letih poročnih kandidatov
pa ni tako lahko določiti v zakon-
skih zvezah sistema. Komaj 20
letni fantje se ženijo in jemljejo
dekleta med 16. in 20. letom. Tem
mladim zakonskim zvezam proro-
kuje Bright zelo kratko življenje.
V teh letih je namreč značaj mo-
ža in žene najbolj podvržen spre-
membam, v tem času se značaj še
le oblikuje. Pri mladih zakoncih
se ne razvije in ne izkbljuje v isti
meri, temveč skoraj vedno v na-
sprotni. Čez dve leti mavadno do-
zori mlada zakonka zveza za lo-
žitev. Med možmi med 30. in 40.
letom je pa najmanj takih, ki si
žele v zakonski jaran. Dekleta se
največ odočijo za zakon med 20.
in 28. letom. Po 40. letu je pa že
veliko po zakonski zvezi hrepenečih
canecev zopet večje. Enako je tu-
di pri dekletih po 28. letu.

Kritična doba vsake zakonske
zveze nastane v osmem leta zaka-
na, ko se loči največ zakoncev.
Navarno zakonsko leto je tudi tri-
najsto, a v osemnajstem letu na-
stopi tretja kriza zakonskega živ-
ljenja in ta je navadno zadnja.
So pa seveda tudi mnoge izjeme.
Morton Bright sam priznava, da
so njegovi računi samo približno
zanemljivi, saj ih je sestavljal na po-
dlagi statističnih podatkov zad-
nje dobe, ki so lahko bistveno
razlikujejo od bodočih statistič-
nih podatkov. Vendar pa njegovi
nasveti ne morejo škodovati ni-
komur, kdor se hoče poročiti, alati
ne njegovi nazori glede zakon-
ske zveze med premladimi fanti
in dekleti, kar potrjujejo izkušnje
povsem sveta.

Zoper bole v mišicah
Občutite, utrujenost, bolečine mi-
šice se vrnejo k normalni jakosti in
moči, če se namazate z ANCHOR
Pain-Expeller.
Če se vaše mišice občutijo, če ste
prijeli krčev in bolečin v mišicah, pro-
stoma, se dobro namazite in poudite leč.
Najbolj boste izboljšali, da svo namaz-
zate zankate, da vam popolnoma po-
maga.
Pri vseh boleznih — 35c in 70c
velikosti.
Samo pristni ima Sider varstveno
znamko.

PAIN-EXPELLER

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

Marjana se mu je smilila in zato je dejal:
— Krivico delaš Marjani. Bodi pravičen:
ni te obdolžila...

Jakob ga je pa osorno prebil:
— Dovolj je že tega! Nočem več misliti
na to.

Skomignil je z rameni in pripomnil:
— Poiščem si drugo, lepo, spretnejšo in
marljivejšo... Kar se pa tebe tiče, si že iz-
mislil, kaj drugega, če misliš, da nisi pokve-
ka... Odslej boš Kupido... Ti je všeč to ime?

Morda bi pa rad, da ti vrnem tvoje staro ime
— mali Apolo.

Ubogi Peter si je zaman prizadeval vzbu-
diti v bratovem sreju vsaj malo sočutja.
— Stori, kakor ti drago, — je dejal po-
nižno.

Razočaran v svoji nadi je obrnil Peter
bratu hrbet. Ni videl smehljaja, ki je zaigral
Jakobu na obrazu, tistega smehljaja, ki je
pomenil skoraj vedno grozno.

Če bi bil opazil ta smehljaj, bi se bil
kesal, da je bratu nasprotoval in ugovarjal.
Jakob se je že pripravljaj poplačati mu dra-
žno vmešavanje v Marjanine zadeve. Zgrabil
je revčka za ramo, ga zasakal in držal z o-
brazom proti sebi. In zagodrnjal je:

— Aha, zdaj pa že vem, zakaj nočeš, da
bi te zmerjal s pokveko. Srām te je pred Lu-
izo... Bojši se, da bi ne izgovoril te besede
vpričo nje... Ali ni to slučajno?...

Peter ni odgovoril. Stal je povešene glave
in se tresel od strahu, kaj poreče njegov
brat.

Kar mu je zastala kri v žilah, Jakob je po-
čil v smeh in vzklilnil:
— Ah, ah, ah! To bi bilo vendar presme-
šno!

Peter je bil skril resnico na dno svojega
plahlega srec; toda njegov zbegani obraz ga
je že izdal. Delal se je kot da gre za šalo.

Prisiljeno se je nasmehnil in poskušil
speljati brata na napačno sled. Vedel je do-
bro, da ga Jakob nikoli ne bo nehal dražiti
in mučiti, če zve za njegovo tajno. Pa tu li
Luiza bi postala tarča njegovih zlobdijev.

Sicer pa Peter ni smel izgubljati časa, če
ni hotel, da bi se ta misel ukoreninila v Ja-
kobovi glavi.

Jakob je res pripomnil zasmehljivo:
— Saj nisi tako neumen, kakor bi človek
mislil... Slep! Za tako fant ni niti lep niti
grd.

In kot da se mu je nenadoma posvetilo v
glavi, je vzklilnil:
— Ah, zaljubljen si v naše slepo dekle!

Petru se je temnilo pred očmi. Čutil je, da
se mu majoje tla pod nogami, da mu priči-
ska vsa kri v glavo pod zasmehljivočim brato-
vim pogledom. Delal se je presenečenega,
skrival je svojo zbeganost, kar se je dalo.

— Jaz?... Jaz?... Kaj pa misliš! — je
ječjal.

Zalosten je bil pogled na ubogega fanta,
ki je čutil, da je prišla njegova največja taj-
na na dan... Vsakemu drugemu človeku, ki
se bil zasmilil, je brezsrčenemu Jakobu se ni.

Navzlie strupenemu mrazu, ki ga je pre-
tresal pod lahko voleno obleko do kosti,
mu je obilval pot čelo.

Premagujoč občutek groze je poskušil od-
govoriti.

Toda Jakob ga ni pustil, da bi ponovil od-
por proti bratovem sumničanju.

Prekrižal je roke na prsih kot človek, ki
je prepričan, da se ne moti, pogledal je zbe-
ganemu bratu naravnost v oči in dejal po-
časni:

— No, zakaj pa hočeš, naj te prekrstim,
če nimaš ljubavnih namenov? Kaj te moti, če
te bom v bodoče klical poveka? Lahko bi se
bil temu imenu že privadil, saj ga dovolj
dolgo nosiš.

Peter na to vprašanje sploh ni mogel od-
govoriti, če se ni hotel še bolj izdati. Na dru-
gi strani je pa čutil, da ne sme molčati, ker
bi se mu brat še bolj rogal. Zato je prena-
gal svoj strah in odgovoril:

— Seveda zaljubljen... zaljubljen v njo,
ki je tako lepa, tako dražestna, tako božan-
sko lepa, da bi jo človek smatral za angela!

Jakob se je zdrznil.

Petrov prepričevalni, skoraj samozavestni
glas ga je presenetil. Kar je govoril v šali,
se mu je pokazalo zdaj kot gola resnica.

Peter je bil zaljubljen!
Ta pohabljenec, ta šepasta reva, ki se je

vlačila od jutra do večera po pariških uli-
cah, da bi zaslužila nekaj krajcarjev, ki jih
je sproti zapravljal Jakob, ta pokveka, ki ni
hotela, da bi se ji posmehovali vpričo de-
kleta, ta sin usmrčenega morileca je bil torej
zaljubljen!

Njegovo srec se je bilo vnelo za bitje ki
je delilo z njim bedo in ponižanje. Ljubezen
je bila tema dvema nesrečnikoma skupno
čustvo, izvirajoče iz skupnega trpljenja.

In Petrovo tajno je bil odkril podli Ja-
kob, ki mu srec nikoli ni bilo dostopno ne-
žnemu čustvu.

Kljub izmikanju in prikrivanju je preči-
tal v očeh ubogega fanta čisto resnico. Osi-
nil je pohabljenca z zasmehljivim pogledom
in ponovil počasi:

— Tako lepa, tako dražestna, tako bo-
žanska lepa! Tristo vragov, kje si pa odkril
vse to? Res da si je še nisem dobro ogledal.
Vem samo, da je slepa, kar vznjaja sočutje
mimoidečih.

Petra je zadelo to omalovaževanje uboge-
ga dekleta v živo.

— Da, slepa je, — je vzklilnil, — toda
njen glas prodira človeku v dno duše. Njen
obraz je tako nežen, tako vdan v voljo božjo!
In oči tako velike in tako krasne, da bi člo-
vek rekel, da ga neprestano gledajo... Teh
oči se včasih kar bojim... In tresem se pri
misli, da me gledajo.

Jakob je počil v smeh.
— Dobro... Kaj ti mar vse to, če nisi za-
ljubljen?

— Zaljubljen!... Zopet!... Revež kot sem
jaz... Beži no!... Moralo bi se mi mešati!

— No, pa naj bo, — se je zasmel Jakob,
— nočem te poniževati v očeh slepe dekline.
Ne bom te več nazival pokveka.

Ubogi pohabljenec si je globoko oddahnil.
Že se je hotel Jakobu zahvaliti, pa so mu
njegove besede zupke sapo. Brezsrčni lopot
je namreč poročljivo pripomnil:

— Velja, v bodoče se hoš imenoval mali
Apolo!

— Ne... nočem tega imena... nočem! —
je vzklilnil Peter.

Stopil je celo korak naprej, kakor bi ho-
tel pokazati svoj pogum. Jakob ga je zanič-
ljivo premeril od nog do glave.

Zgrabil ga je za ramo in zaridnel srdito:
— Zdaj sem pa že sit tega norčevanja!...
Sprizajni se z mojo zahtevo ali pa pazi na
svojo kožo!

Peter se je pripognil, kakor vedno, kadar
mu je grozila mati ali njen "angelček".

In otožno, ne da bi si upal pogledati svoje-
mu neizprosному krvniku v obraz, je dejal:
— Ti si starejši, Jakob. Velik si in mo-
čan, moram se ti ukloniti. Toda, — je pri-
pomnil iz neizrekljivim izrazom vdanosti v
voljo božjo, — ko vidim, kako rabiš svojo
moč in svoj pogum, se mi zdi, da še bolj lju-
bim svojo slabost.

Kakor vedno, kadar ni imel kaj odgovo-
riti in kadar se mu ni hotelo pretepati bra-
ta, je Jakob samo skomignil z rameni.

Sicer je pa tisti hip obrnil pozornost obeh
bratov nase prihod matere in slepega dekle-
ta. In Jakob je vzklilnil:

— Glej, glej, že prihajata!

(Dalje prihodnjik)

Koledar I. 1934

Bomback piše o "BOULDER DAMU"; Troha govori o "DUHOVIH IN STRAHOVIH" ter o "KRIŽIH IN TEŽAVAH"; Rupnik pa klasično opisuje DOBO BLAŽENE PROHIBICIJE, — vse to poleg kratkih povesti, zanimivih spisov, gospodarskih in tehničnih razprav, najdete v letošnjem koledarju.

Cena 50c

Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga pa naročite še danes.

TEH 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNIH Z A VSAKEGA 50 CENTOV

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York, N. Y.

Zoper bole v mišicah
Občutite, utrujenost, bolečine mišice se vrnejo k normalni jakosti in moči, če se namazate z ANCHOR Pain-Expeller.
Če se vaše mišice občutijo, če ste prijeli krčev in bolečin v mišicah, prostoma, se dobro namazite in poudite leč.
Najbolj boste izboljšali, da svo namazate zankate, da vam popolnoma pomaga.
Pri vseh boleznih — 35c in 70c velikosti.
Samo pristni ima Sider varstveno znamko.

PAIN-EXPELLER

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

NE SMEM TE LJUBITI

Zanimiv roman iz življenja
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

61

Olly se stresa in globoko dahne. In oba se pogledata, kakor sta morala v tej uri. Gledata se oko v oko in dolgo ne moreta umakniti pogleda. Kar niso smele izgovoriti njune ustnice, so povedale njune oči.

Slednjega se Valberg dvigne iz svoje zatopljenosti in naglo stopi od nje.

Tukaj v mojem stanovanju ne smete več da je ostati, Olly. Četudi stojim dober za sebe, toda grofica Hochberg mora stražiti nad imenom svojega moža; to je v vaše varstvo izročena posest. Dovolite mi, da vas sprejemem v viho.

Olly tiho vstane in ubogljivo kot otrok.

Da, Valberg, grem. Toda vi me ne smete spremiti, ker ste ranjeni. Kaj je z vašo roko?

Valberg se zasmije.

Samo praska in zlomljena kost, drugega nič, — ji pravi in kratko podpiše nesrečo, ne da bi mnogo govoril o sebi.

Olly lahno in počasi gladi obvezo.

Hvala Bogu, da ni slabše. Ali ste kaj mislili na mene?

Valberg vzdihne.

Ko sem hodil po ljudi, tedaj nisem imel še ničesar izgubiti. Olly se zasmije, kot je ni še nikdar videl smejati se.

Se danes bi storili to, ako bi koga videli v nesreči. Poznam vas, Toda sedaj grem, vi pa ostanete. Morate se varovati.

Valberg v zavesti svoje moči krepko stegne desnico.

Se nikdar nisem bil tako močan in poln življenja kot sedaj. Saj veste, kateri je oni studenec, iz katerega sem pil mladost. Pojdiva in jaz vas sprejemim. Med štirimi stenami sedaj ne vzdržim več.

Na njegovem obrazu je bil izraz, da se je pod njim zganila polna blazenosti.

Olly se nasloni na njegovo desnico in Valberg gleda na njo z neznatno, ki sebi nima para.

Včasih je vendarle težko držati glavo pokonci, — pravi Valberg in jo naglo pelje iz sobe.

Olly je vedel, kaj je mislil s tem in obraz ji zažari.

Tako gresta skupaj proti vili. Ne govorita mnogo in le včasih si pogledata globoko v oči. Sebe ko prideta skozi vrata vrata in dospeta do grmovja španskega boga, Valberg vstavi korak in jo pri-
drži.

Boro se z ginjenostjo, pravi tiho:

Ali veste, Olly, da ste se mi poprej s svojimi besedami predali na milost in nemilost? Sedaj vas več ne izpustim in če se vas moram prilastiti celemu svetu na ljubi.

Olly prevzame ginjenost in preljudi.

Vem, Valberg, in svojo usodo brezpogojno položim v vaše roke. Ali veste, kaj vam je pred leti iz te zmagalnice zaklevalo majhno dekletce? "Ti, moj, pridi sem in me razveži!" Vi ste me razvežali, Valberg, cepsati ste mene samo. Vez, ki me vežejo na grofa Hochberga, ne ne teče več. Razvežala jih bom brez boja. In kadar am zacet prava — popolnoma prava — potem —

Olly umrlane in oči se ji porose.

Kadar boste pravi, Olly, potem bo ubogi delavčev sin peljal na svoj dom pri njej, po kateri je hrepenel, ko je bil še neumen deček in je gledal v ta vrt kot v oddaljeno žudežno deželo.

Mimo grsta dolje proti vili. Vsa odana so že bila odprta in vsa služinčad z Gilda pripravljala za sprejem mlade gospodinjice.

Gilda pride iz hiše in hiti proti Valbergu.

Hvala Bogu, vidim vas zdravega, četudi z obvezano roko. Tako vas je ljubi Bog vendar obnavljal velike nesreče, gospod doktor, — pravi Gilda in mu poda roko.

Valberg se ji umakne in jo veselo pozdravi.

Da, občutljiva gospica, ljubi Bog je najbrže že kaj lepega za mene delal in ne bi hotel ločiti od sveta, — pravi Valberg veselo obema, da se Gilda kar zašuti.

In tedaj tudi ozari, da Olly ni več tako nesrečna in obupana kot je bila na vožnji, temveč je srečna in vesela.

Sedaj si se prepričala Olly, da nesreča ni bila tako velika, kot si se ti bal, kaj ne?

Olly jo obljube z obema rokama.

Da, Gilda, o tem sem se prepričala. In zapomni si to: Kadar ti zve nesrečo in misliš, da niti rožice ne more več sijati, ravna kadar je okoli tebe najbolj temno, tedaj se sonce nenadoma prikaže in zasije s svojim žarčnim sijajem, da ti jemlje pogled.

Gilda jo začudeno pogleda.

Tako vznemirjena si, Olly.

In Olly zalije solze oči.

Ne zveni se za to, Gilda, in si nikar ne belj glave zaradi moje velike izpremembe. Saj ne moreš uganiti, kaj me je tako spravilo s tira. Toda kmalu bo izvedela. In tedaj boš mogoče tudi ti ravno tako zbežala, kakor sem sedaj jaz. In sedaj, gospod doktor, vas odločim. Dalje kot do praga svoje hiše ne sprejemam vašega spremljevalca. Za goste, mislim, še nisem pripravljena. Ako pa hočete biti z nami pri večerji, seveda, ako se počutite dovolj močnega, potem mislim, da vam morem obljubiti nekoliko razvedrila. Do tedaj se bomo že za silo pripravili. In obljubimo vam, da vam bomo razrezali meso, da vam na mestu boho roko. Kaj ne, Gilda?

Goto, Olly. In tudi pripravljati se nam ni treba več mnogo. V hiši je vse v najlepšem redu. Celo jedilna sbramba je dovolj napolnjena. Kar še potrebujemo, dobimo na vrtu in v kokošnjaku. Jamčim vam za prav dobro in obilno večerjo.

Valberg se prikloni in obema poljubi roke.

Prišel bom kar najbolj točno, cenjene dame, — pravi veselo, nato pa odide.

Olly stoji na pragu vile in gleda za njim. Pri bezgrovih grmih se vstavi in se ozre. Tedaj Olly pritisne roko na srce in globok vzdih se ji levje iz prsi.

Ko gre Valberg zopet dalje, še Olly vaselega obraza obrne in gre v hišo.

Gilda je stekla pred njo, da še nekaj pripravi.

Valberg je prišel k večerji ter je pozneje še z obema govoril eno uro na verandi. Govorili so samo o nevažnih stvareh. Dotaknili so se tudi vprašanja vojne, toda Olly je močnost večno vedno zankovala. Gilda je skrivala vzdihovanje. Valberg je govoril tako nepričakovno in jasno, da je vojna nezgodna, da sta morala verjeti. In Gilda in strahu in trepetu misli na grofa Haralda, ki bo moral takoj pod zastavo in za ne bo mogoče zadržati.

Olly pa ne izgubi svojega vaselega razpoloženja in spravi tudi Valberga in Gilda v dobro voljo.

Malo pred desetimi se Valberg postavi. Olly mu pravi "na svilenje", kar se je Gilda zelo zelo zaupljivo.

(Dalje prihodnjic.)

ZAKLADNIŠKI TAJNIK S SVOJO DRUŽINO

Slika kaže ameriškega zakladniškega tajnika H. Morgenthau-a v krogu njegove družine, namreč dveh sinov in hčere. Družina je bila fotografirana v poletnem domu v Duchess okraju, New York.

MOŽGAN SENATORJEV IN POSLANCEV

Veliko razburjenje so povzročili med ameriškimimi senatorji in poslanci antropološki izsledki ameriškega zdravnika Arturja MacDonalda. Moč je zelo vnet za znanstvena raziskovanja, lani je posetil štane ameriškega parlamenta in senata, ter jih naprosil, naj mu dovolijo v znanstvene svrhe izmeriti in proučiti njihove glave. Večina je radovedno ustregla njegovi želji, ker pač nihče ni slutil, kaj bo iz tega nastalo. Zdaj je pa objavil dr. MacDonald obširen članek, ki je zelo razburil predstavnike ameriške demokracije: niže stopanje. Zdravnik navaja mnogo podatkov in z njimi dokazuje, da imajo senatorji po 10 gramov več možganov, nego poslanci. Svoje izsledke zaključuje z besedami:

"Vidimo torej, da potrebuje človek več inteligence za to, da postane senator, nego za poslanca".

Seveda so protesti kar deževali na glavo za znanost vnetega zdravnika, ki je pa odgovoril ogorčenim poslancem takole:

"Po mojem mnenju ljudi zama vedeti kakšno vrednost imajo po antropoloških izsledkih naši zakonodajalci".

Dr. MacDonald namerava baje svoje raziskovanje razširiti na članke evropskih parlamentov in senatorov. Seveda je pa še veliko vprašanje, ali mu bodo po ameriških izkušnjah evropske države to dovolile in če bodo evropski senatorji in poslanci s tem zadovoljni. Vprašanje možganov in inteligence je tako kočljivo, da se ga mora človek dotakniti zelo previdno.

SIBIRIJO BODO OGREVALI

Sibirijo si predstavljamo še danes kot ledeno puščavo, preko katere vejejo neprestano snežni viharji in ki še v "viskem poletju" nima drugih temperatur razen 30 do 40 stop. pod ničlo.

Ta predstava je pretrgana, vsakdo pa je resničen, da spada vsaj severni del Sibirije med najtoplejša ozemlja na svetu in če poznamo, da leži ta del nekako v središču največjih mest Tromsøja in Hammerfesta, kjer je podnebje dolaj znošno, se moramo po sili vprašati, zakaj ne vlada takšno podnebje tudi ted.

Znanost je dala na to vprašanje precej zadovoljiv odgovor. Stvar je namreč v tem, da ogreva severno poveljsko obalo še vedno Zalivski tok, ki ne more preteči do Sibirije, ker ga ledeni toki iz polarnega Karikškega morja usmerjajo stran. Kariksko morje leži vzhodno od dvojnega otoka Nove zemlje in njegove ledene struje se obračajo proti severni obali Sibirije. Te struje so krive popolnoma arktičnega podnebja tega dela ruske zemlje in če bi jih nadomestile toplejše struje Zalivskega toka, teoretični ni dvoma, da bi postala vsa dežela toplejša.

To je tudi teoretična podlaga veljanskega načrta sovjetskega inženjerja Avdojeva, ki je izračunal, da bi Zalivski tok lahko speljal proti Sibiriji, če bi Kariksko morje — zajezil in zaprl. V to svrhu bi zgradil dva velika jez, ki bi vezala južni del Nove Zemlje z otokom Vajgačem in južni del tega otoka s celino. Prvi teh dveh jezov bi imel doslej nečuvno dolžino 56 km, a to bi moralo še 80. Vprašanje je, ali zamorejo ljudje zdržati pri takšnem delu v tako strašnih klimatskih in meteoroloških prilikah, kakršne vladajo tam.

Inž. Avdojev pravi, da je upošteval vse težave, tudi te. Stroški bi znašali najmanj desetak tisoč, kakor za zgraditev Dnjeprostroja, a po drugi strani bi bilo upoštevati tudi to, da bi brezposelnost v Rusiji silovito nazadovala, saj bi to delo zahtevalo tisoče rok.

To je eden izmed razlogov, ki dajejo sovjetski vladi povod, da povsem resno razmišlja o načrtu Avdojeva in misli še v letošnjem poletju odpelati v tiste kraje ekspedicio, ki naj prouči vse pogoje za izvršitev tega načrta.

Praktični posledice obeh jezikov se danes ne dajo niti dobro pregledati. Če je res, da bi z njima zaprli pot ledenim tokom Karikškega morja in odprli vrata Zalivskemu toku, potem bi se morala izvršiti klimatska sprememba, ki jo ima Avdojev pred očmi. Sto tisoč kvadratnih kilometrov danes zamrle in neplodne zemlje bi spremenili v rodovitno zemljo in ustvarili bi vse pogoje, da bi pričeli izkoriščati naravno bogastva, ki jih krije v svojih globinah. Takšnega podviga pa tudi ne pozna zgodovina človeškega rodu.

POOSTRITEV TISKOVNEGA ZAKONA V FRANCIJI

V francoskih listih čitamo mogočne protiste proti nameri vlade, da bi se poostiril tiskovni zakon. Vlada namerava nastopiti proti izrabljanju vpliva, ki ga ima časopisje in zlasti proti obrekovanju v tisku. Posebno ostro napadajo listi projektirano določbo, ki pravi: "Vsaka objava ali ponatis zlaganih vesti ali dokumentov, ki se pripisujejo tretjim osebam, se kaznuje z zapornim od enega meseca do enega leta in z globo 50 do 1000 frankov". Če bi bila ta določba sprejeta, menijo francoski listi, ne bi bilo jasnega glasila v Franciji, ki ne bi bilo prizadeto po novom zakonu o tisku.

"Matin" poroča, da bodo vsi francoski novinarski sindikati zavzeli stališče proti temu zakonskemu načrtu in da bo francoski tisk majhnočasnejše nastopil za svoje pravice. Vlada pa tudi ne namerava oklevati in dela na vse kriplje, da bi spravila novi tiskovni zakon pod streho že v desetih dneh. Če bodo socialisti podpirali vlado v njenem stremljenju, bo zakon sprejet z večino levčarskih strank. Opaznica pa se v tem pogledu pripravlja na najostrejšo borbo.

250 LJUDI ODREZANIH OD SVETA.

V Južni Afriki je bila že tri leta strašna suša. Letos pa silno dežuje. Na otokih v reki Orange je ostalo 250 ljudi odrezanih od sveta. Ker je voda narasla, ne morejo jo niti niti z motornimi čolni. Sam minister narodnega gospodarstva Reitz se je podal na kraj nesreče. Toda ljudem pomagajo z letali. Po zraku jim prinašajo jedila. Škoda, ki jo je napravila voda, znaša na milijone funtov. Na stotine kvadratnih milj ozemlja je pod vodo, voda je poplavlila tuželeznice.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi ali

bih razmer tako priza

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zate

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na

ročnino točno.

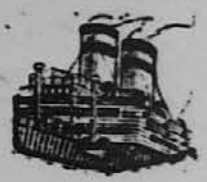
Uprava "G. N."

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TCVANJE

SHIPPING NEWS

3. februarja: Ile de France v Havre
Rex v Genoa

9. februarja: Olympia v Cherbourg

10. februarja: Champlain v Havre
Bremen v Bremen

14. februarja: Berengaria v Cherbourg

15. februarja: Washington v Havre

17. februarja: Paris v Havre
Europa v Bremen

23. februarja: Majestic v Cherbourg

24. februarja: Volendam v Boulogne

27. februarja:

Saturday v Trst

28. februarja: Manhattan v Havre
Hamburg v Hamburg

2. marca: Olympia v Cherbourg

3. marca: Bremen v Bremen
Champlain v Havre
Rex v Genoa

7. marca: Berengaria v Cherbourg
New York v Hamburg

11. marca: Lafayette v Havre

14. marca: Washington v Havre

16. marca: Europa v Bremen
Majestic v Cherbourg

17. marca: Paris v Havre
Corte di Savoja v Genoa

21. marca: Berengaria v Cherbourg
Deutschland v Hamburg

28. marca: Ile de France v Havre
Manhattan v Havre
Hamburg v Hamburg

29. marca: Olympia v Cherbourg

31. marca: Bremen v Bremen
Volendam v Boulogne
Rex v Genoa

Note...

PESMI Z NOTAMI:

NOTE ZA KLAVIR		V pepelnici noči. (Sattner).	
Slovenska korajnica		kantanta za soli, zbor in orkester. Izdala Glas. Matice	75
(Pavčič) 10 zvezkov.		Dve pesmi. (Prelovec) Za moški zbor in bariton solo	20
Vsak zvezek po	20		
8 mladinskih pesmi (Adamič)	50		
NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA		PESMARICA GLASBENE MATICE	
Šest narodnih pesmi (Prelovec)	80	1. Pesmarica, uredil Hubad	250
		2. Koroske slovenske narodne pesmi. (Svikiaršič), 2. zv.	30

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR

Slovenski akordi (Adamič):		MALE PESMARICE	
I. zvezek	75	1. Srbske narodne himne	15
II. zvezek	75	2. Sto čitaj, Srbije tužni	15
Pomladanski odmevi, II. zv.	45	3. Na planine	15
Ameriška slovenska lira (Holmar)	15	4. Zvečer	15
Orlovke himne (Vodovivec)	120	5. Vasovalce	15
10 moških in mešanih zborov (Adamič)	45	6. Podoknica	15
		7. Slavček, zbira šolskih pesmi (Medved)	25
		8. Lira, srednješolska, 1. in 2. zv.	50
		9. Troglasi mladinski zbor.	
		10. Primeren za troglasi ženski ali moški zbor, 15 pesmi. (Prelovec)	15
		11. Mešani in moški zbori. (Aljaž)	
		12. 3. zvezek: Psalm 118; Ti veselej pod: Na dan; Divna noč	40
		13. 4. zvezek: Opomin k veseleju; Sveta noč; Stražniki; Hvalite Gospoda; Obetniki; Geslo	40
		14. 5. zvezek: Slavček; Zastoli pri; Domotrodna iskrica; Pri svatbi; Pri mrtvaškem sprevodu; Geslo	40
		15. 6. zvezek: Ti osrečiti jo hoti (mešan zbor); Prijatelj in senca (mešan zbor); Stoj, solnce stoj; Kmeti glas	40

DVOGLASNO

Naši himni	50
Planinske, (Laharnar)	
II. zvezek	15
Trije mešani zbori, Izdala Glasbena Matice	45

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:

Domovini (Foerster)	
Izdala Glasbena Matice	40
Gorske cvetlice, (Laharnar), Četvero in petoro raznih glasov	45
Jaz bi rad radečih rož, Moški zbor z bariton solom in priredbo za dvoespjev	20

CERKVE PSMI:

Domaci glasi, Cerkvene pesmi za mešan zbor	15
12. Tantum Ergo (Premr)	50
Mašne pesmi za mešan zbor (Sattner)	50
12. Pange Lingua Tantum Ergo Genitori, (Foerster)	50
12. Pange Lingua Tantum Ergo Genitori, (Gerbič)	50
Hvalite Gospoda v njegovih svetnikih, 20 pesmi na čast svetnikom (Premr)	40

NOTE ZA CITRE:

Koželjski: Poduk v igranju na citrah, 4 zvezki	35
--	----

NOTE ZA TAMBURICE:

Slovenske narodne pesmi za tamburški zbor in petje. (Bajuk)	15
---	----

Naročilo z Money ordrom pošljite na:

KNJIGARNO "GLAS NARODA"

216 West 18th Street

NEW YORK, N. Y.